

der kan fastsættes et Maksimum for den Rente, Pantelaanere maa beregne sig. Paa denne Side af Forslaget er der Grund til at lægge den største Vægt. Pantelaanernes hele Virksomhed opretholdes for at give den fattigste Del af Befolkningen Lejlighed til i yderste Nødstilfælde at gøre et lille Laan paa deres Løsøre. Det er af den største Vigtighed, at der drages Omsorg for, at der ikke herved sker Udnyttelse af de fattiges Nødstilstand; thi ellers er Pantelaanerne ikke til Hjælp for Fattigfolk, men til Ødelæggelse. Ved disse Overvejelser maa det dog paa den anden Side tages i Betragtning, at naar man benævner det Beløb, der ved Indløsningen ydes Pantelaaneren udover Laanesummen, Rente, svarer det ikke til det almindelige Begreb om Rente af en udlaant Kapital. Beløbet skal jo nemlig yde Pantelaaneren Vederlag for alle hans Driftsudgifter og for hans personlige Arbejde, samt dække Risikoen ved hans Forretning. At han, selv om han viser den største Paapasselighed ved Laangivningen, er stærkt udsat for at komme til at give Pant paa ulovlig erhvervede Koster, som maa afleveres med Tab af Laanesummen, følger af sig selv, og denne Fare er bleven større i de senere Aar gennem den stærkt stigende Udbredelse, som Køb paa Afbetaling har faaet.

Gennem Indenrigs- og Handelsministeriet er der indhentet Erklæringer om Forslaget fra Københavns Magistrat og flere af Næringslivets Hovedorganisationer, saaledes Den danske Hovedstands Fællesrepræsentation; De samvirkende Detailhandlerforeninger i Danmark og Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk. I disse Erklæringer udtales Tilslutning til Forslagets Principper, hvorhos en Række andre Institutioner og Organisationer har henvendt sig til Justitsministeriet med anbefalende Udtalelser angaaende Forslaget; i saa Henseende kan fremhæves Erklæringer fra Industriraadet, Sammenslutningen af Arbejdsgivere indenfor Jærn- og Metalindustrien i Danmark m. fl.

De foreliggende Udtalelser kan siges at give Udtryk for den Opfattelse, at der paa det her omhandlede Omraade tiltrænges en forøget Beskyttelse for Ejendomsretten, og at Forslaget anviser velegnede Midler til at tilvejebringe en saadan forøget Beskyttelse. Desuden drager det, som anført, Omsorg for at sikre den ubemidlede Del af Befolkningen. Uden kraftige Bestemmelser i denne Henseende vilde Forslaget kun være af ringe Værdi. Her overfor

bliver det af ringere Betydning, at en Del af de næringsdrivende, som Forslaget omhandler, gennem deres Organisationer — Pantelaanerforeningen af 1869, Jernhandlerforeningen af 9. Marts 1911 — har tilkendegivet Misfornøjelse med flere af Forslagets Bestemmelser.

Nærværende Lovforslag, hvis Forelæggelse sker efter Forhandling med de øvrige Ministerier, hvis Forretningsomraader det berører, nemlig Indenrigsministeriet, Handelsministeriet og Finansministeriet, er udarbejdet paa Grundlag af det foran omhandlede Forslag i Forbindelse med det senere tilvejebragte Stof.

Med Hensyn til Lovforslagets enkelte Bestemmelser bemærkes følgende:

I § 1 bestemmes, at Pantelaanervirksomhed saavel som Handel med brugte Genstande kun maa drives i Henhold til Bevilling, udfærdiget af Politiet.

De Erhverv, der omfattes af denne Bestemmelse, er — foruden Pantelaanernæringsen, der nu drives i Henhold til Bevilling, udfærdiget i Købstæderne af Magistraten og paa Landet af Amtmanden, jfr. Lov om Pantelaanere af 21. Juni 1867 § 1 — de i §§ 49—51 og 57 i Lov om Haandværks- og Fabrikdrift m. m. af 29. December 1857 omhandlede Erhverv, nemlig Markandiserhandel, Handel med gamle Bøger og gammelt Jern samt Handel med Klude Ben og andet lignende Affald; disse Erhverv drives nu i Henhold til Borgerskab (Næringsbevis), eller, for saa vidt angaar det sidstnævnte, i Henhold til Bevilling, udfærdiget i Købstæderne af Magistraten og paa Landet af Amtmanden.

Den saaledes bestaaende Sondring mellem forskellige Klasser af Handel med brugte Genstande vil efter § 1, 2det Stykke, bortfalde, idet Bevilling udfærdiges som berettigende til Handel med alle Slags brugte Genstande.

Paragrafens 3die Stykke svarer til Bestemmelsen i § 1, 1ste Stykke, i den ovennævnte Lov af 21. Juni 1867, dog at Summen 50 Rd. er forhøjet til 200 Kr., hvorhos der er gjort en Tilføjelse, hvorefter Ydelse af Laan paa Lotterisedler, en Virksomhed, der nu er fri Næring, henregnes til Pantelaanervirksomhed. Denne Tilføjelse, der vil lette Overholdelsen af Bestemmelsen i Lov om Kasselotteriets Ordning og Forbud mod andet Lottospil m. m. af 6. Marts 1869 § 3, hvorefter Handel med Klasselotterisedler er forbudt, er saa meget mere paakrævet, som Lotterisedler erfaringsmæssigt meget ofte er Genstand for ulovlig Tilegnelse.